

Förre stadsarkivarien i Stockholm Sven W Olsson, Västerås, har avlidit 92 år gammal. Hans närmaste är hustrun Signe samt sönerna Gunnar och Anders med familjer. Efter studenten som privatist 1936 bestämde han sig för humanistiska studier med historia som huvudämne vid Lunds universitet och disputerade 1953 på en doktorsavhandling om Karl XII:s rikshistoriograf och propagandaminister, Olof Hermelin – en karolinsk kulturpersonlighet och statsman – en mäktig förening av biografisk skildring, politisk historia och idéhistorisk analys. Den åsattes docentbetyg. En akademisk karriär låg öppen. Men Sven Olsson hade redan gjort arkivistiken till sin livsuppgift. Efter flerårig meriterande tjänst i riksarkivet utsågs han 1955 till Västerås första professionella stadsarkivarie. Med goda medarbetare byggde han upp stadsarkivet till en kommunal mönsterinstitution men gjorde samtidigt bestående insatser som uppslagsrik och driftig sekreterare i Västerås stads kulturnämnd.

År 1971 kallades Sven Olsson till stadsarkivarie i Stockholm. Även här blev hans verksamhet av grundläggande och innovativ betydelse. Han främjade en närmare samverkan mellan sin institution och vetenskapssamhället. På hans initiativ tillkom Stockholms historiska databas (med en huvuduppgift att digitalisera de socialhistoriskt viktiga rotemannaarkiven 1878–1926). Hans iver att bevara näringslivets arkiv ledde till grundandet av Föreningen Stockholms företagsminnen. Han initierade insamling av idrottsrörelsens arkivskatter i Operation idrottsminnen.

Som arkivchef och kulturpersonlighet röntes Sven Olsson uppskattning och hängivenhet, men han mötte även yttringar av ifrågasättande och misshag. Västerås hade förblivit familjens bostadsort och här slog han sig ner efter uppnådd pensionsålder. Han återupptog, som Västerås främste hävdatecknare, sin verksamhet med de grundläggande verken "Idealstad med förhinder" (1985), en skildring av stadens byggnadshistoria från 1640 till 1800-talets mitt, och "Burskap och makt" (1988), som levandegjorde Västerås politiska historia 1613–1862. Med tillgång till tidigare slutna källor analyserade han förhållandet mellan Vestmanlands läns tidning och ägarfamiljen Pers i "Ordet: reportern och hans tidning" (1992). Bland hans kulturinsatser må nämnas hans gagnande verksamhet för att bevara Badelunda fornbygd från förödande exploatering.

In i det sista behöll Sven Olsson sin intellektuella vitalitet. I 80-årsåldern lärde han sig grekiska för att kunna studera antikens auktorer i original. Han följde också med iver naturvetenskapernas nyvinningar i internationella facktidskrifter.

Sven Olssons personlighet präglades av moralisk resning. Han var demokraten som såg till människan utan hänsyn till yttre ställning eller partifärg. Han förkroppsligade ett numera sällsynt eller svunnet ämbetsmannaideal vars högsta princip var det allmännas bästa. Vänner och medarbetare minns honom med stor saknad men än större tacksamhet.

TORBJÖRN NORMAN